

Vlaams
Parlement

ingediend op **544** (2020-2021) – Nr. 3
21 januari 2021 (2020-2021)

Verslag

namens de Commissie voor Brussel
en de Vlaamse Rand en Dierenwelzijn
uitgebracht door Gwenny De Vroe

over het ontwerp van decreet

tot wijziging van artikel 5 en 42
van de wet van 14 augustus 1986
betreffende de bescherming
en het welzijn der dieren

Samenstelling van de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand en Dierenwelzijn:

Voorzitter: Els Ampe.

Vaste leden:

Allessia Claes, Inez De Coninck, Sofie Joosen, Annabel Tavernier, Karl Vanlouwe;
Jan Laeremans, Klaas Sloomans, Els Sterckx;
Bart Dochy, Peter Van Rompuy;
Els Ampe, Gwenny De Vroe;
Stijn Bex, An Moerenhout;
Katia Segers.

Plaatsvervangers:

Arnout Coel, Piet De Bruyn, Lorin Parys, Axel Ronse, Nadia Sminate;
Filip Brusselmans, Carmen Ryheul, Suzy Wouters;
Karin Brouwers, Katrien Partyka;
Stephanie D'Hose, Maurits Vande Reyde;
Meyrem Almaci, Chris Steenwegen;
Ludwig Vandenhove.

Documenten in het dossier:

544 (2020-2021) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
– Nr. 2: Amendement

INHOUD

1. Toelichting door Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand.....	4
2. Algemene bespreking	6
2.1. Allessia Claes.....	6
2.2. Tinne Rombouts.....	6
2.3. Els Sterckx	7
2.4. Stijn Bex	7
2.5. Gwenny De Vroe	7
2.6. Ludwig Vandenhove.....	8
2.7. Antwoord van minister Ben Weyts	8
3. Artikelsgewijze bespreking	8
4. Stemming	9

De Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand en Dierenwelzijn behandelde het over het ontwerp van decreet tot wijziging van artikel 5 en 42 van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren op 13 januari 2021. Verslaggever was Gwenny De Vroe.

(Deze vergadering werd als videoconferentie georganiseerd.)

1. Toelichting door Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand

Achtergrond

Het ontwerp van decreet bevat zowel een vergoedingsregeling voor dierenasielen naar aanleiding van inbeslagnames als een rechtsgrond voor het kweken van dieren.

De eerste principiële goedkeuring van het voorontwerp van decreet vond plaats op 2 oktober 2020 met het oog op de adviesverlening van de Raad van State. De Raad van State verleende haar advies met nr. 68.132/3 op 4 november 2020. De opmerkingen werden verwerkt. De Vlaamse Regering keurde het ontwerp van decreet definitief goed op 13 november 2020. Het ontwerp van decreet werd ingediend op 16 november 2020.

De eerste principiële goedkeuring van het ontwerp van uitvoeringsbesluit (ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de vergoeding voor de opvang van inbeslaggenomen dieren en de subsidiëring van de erkende dierenasielen) gebeurde op 18 december 2020, met het oog op de adviesverlening van de Raad van State. Op die manier wil de minister snel vooruit gaan. Het ontwerp van uitvoeringsbesluit kan vanzelfsprekend pas definitief goedgekeurd worden als er een decretale basis is.

Opzet van het ontwerp van decreet

Voorzien in een uniforme vergoedingsregeling voor de erkende dierenasielen wanneer deze in beslag genomen dieren opvangen

Het huidig artikel 42, §5, van de Dierenwelzijnswet houdt een vergoedingsregeling in zich waarbij het aan de dierenasielen zelf toekomt om de vergoedingen te gaan verhalen op de verantwoordelijke van het dier. Eigenlijk betekent dit het afschuiven van de verantwoordelijkheid, vindt minister *Ben Weyts*. De Dienst Dierenwelzijn doet de inbeslagname en zet de dieren bij de asielen voor opvang. De asielen moeten dus zelf de kosten terugvorderen bij de eigenaar. In de praktijk blijkt echter dat de erkende dierenasielen veelal te maken krijgen met wanbetalingen, waardoor het financiële risico ook in grote mate bij hen komt te liggen. Artikel 42, §5, van de Dierenwelzijnswet voorziet evenwel in een mogelijkheid voor de Dienst Dierenwelzijn om de vergoeding voor te schieten, maar ook dit geeft in de praktijk aanleiding tot discussie. De vraag rijst namelijk welke kosten er in aanmerking kunnen worden genomen en welke kosten er effectief kunnen worden verhaald op de verantwoordelijke van het dier. Dat heeft in het verleden zelfs tot juridische procedures geleid.

De nieuwe regeling moet daaraan verhelpen door een uniform systeem in te voeren waarbij de kosten die gemaakt worden door de erkende dierenasielen op de verantwoordelijke van het dier worden verhaald door de Dienst Dierenwelzijn. Er wordt geopteerd om de Dienst Dierenwelzijn zelf de rol toe te bedelen om de kosten te gaan verhalen op de verantwoordelijken van de dieren, waarbij de Dienst Dierenwelzijn dan ook de kosten aan de erkende dierenasielen zal vergoeden. De

kosten voor de opvang van inbeslaggenomen dieren worden hierbij geïntegreerd in een ruimer systeem voor de ondersteuning van de dierenasielen. Er wordt namelijk ook tegelijkertijd een subsidiesysteem uitgewerkt voor een structurele ondersteuning van de erkende dierenasielen, gebaseerd op de mate van professionalisering en de opvangcapaciteit van het asiel.

Concreet voert artikel 3 van het ontwerp van decreet een wijziging door aan artikel 42 van de Dierenwelzijnswet. Enerzijds wordt aan paragraaf 1 van de voormelde bepaling een derde tot en met vijfde lid toegevoegd en anderzijds wordt paragraaf 5 volledig vervangen.

Paragraaf 1

Het is de bedoeling dat de door de Dienst Dierenwelzijn geïnde vergoedingen terugvloeien naar het erkende dierenasiel. Het erkende dierenasiel dient daarvoor overeenkomstig het nieuw toegevoegde derde lid van paragraaf 1 aan de Dienst Dierenwelzijn een overzicht te bezorgen van de dieren die werden opgevangen en de periode waarvoor zij werden opgevangen. Er wordt een vergoeding betaald aan het erkende dierenasiel voor de opvang en voor de kosten verbonden aan de opvang (zie vierde lid). Aan de Vlaamse Regering wordt ten slotte delegatie verleend om het bedrag van de vergoeding te bepalen en de nadere regels vast te stellen voor wat betreft de procedure, vermeld in de nieuw toegevoegde derde en vierde leden (zie vijfde lid).

Paragraaf 5

In paragraaf 5 wordt bepaald dat de verantwoordelijke van het dier een vergoeding verschuldigd is aan de Dienst Dierenwelzijn voor de kosten verbonden aan de maatregelen die worden genomen op basis van de paragrafen 1, 2 en 4 van artikel 42 van de Dierenwelzijnswet, en dus onder meer op basis van de inbeslagname. De vergoeding verschuldigd door de verantwoordelijke van het dier kan dus betrekking hebben op alle vermelde situaties genoemd in de paragrafen 1, 2 en 4. De verantwoordelijke van het dier draait immers in alle gevallen op voor alle kosten verbonden aan de inbeslagname en de bestemming, en dit ongeachte welke bestemming nadien gegeven wordt aan het dier. De tarieven van de vergoedingen worden door de Vlaamse Regering vastgesteld. Doordat de vergoeding verschuldigd is aan de Dienst Dierenwelzijn, komt het dus aan de Dienst Dierenwelzijn toe om deze te verhalen op de verantwoordelijke van het dier. Het erkende dierenasiel kan dus niet langer zelf de kosten gaan verhalen op de verantwoordelijke. In een besluit van de Vlaamse Regering worden de nadere regels daaromtrent verder vastgesteld.

Rechtsgrond voor het kweken van dieren

Door middel van artikel 2 van het ontwerp van decreet wordt artikel 5, §2, eerste lid, van de Dierenwelzijnswet aangevuld met de vermelding van "het kweken van dieren" als een mogelijke erkenningsvoorwaarde voor de erin vermelde inrichtingen, zijnde hondenkwekerijen, kattenkwekerijen, dierenasielen, dierenpensions, handelszaken voor dieren, markten en dierentuinen. Deze aanvulling gebeurt om tegemoet te komen aan het advies van de Raad van State, afdeling Wetgeving, met nr. 67.857/1/V van 31 augustus 2020.

Het bewuste advies van de Raad van State werd geformuleerd naar aanleiding van het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering waarbij in het koninklijk besluit van 27 april 2007 houdende erkenningsvoorwaarden voor inrichtingen voor dieren en de voorwaarden inzake de verhandeling van dieren (het zogenaamde Kennelbesluit), de volgende twee aan elkaar gekoppelde verbodsbepalingen worden ingevoerd: het verbod op enerzijds de verhandeling en anderzijds het kweken van

katten en honden die een erfelijke aandoening vertonen met een negatief effect op het welzijn van het dier en/of zijn nakomelingen en die niet kan worden verholpen via oordeelkundige paringscombinaties tussen kweekdieren binnen de populatie.

Aan de minister wordt delegatie verleend om krachtens dit besluit deze categorieën van dieren te bepalen. Volgens de Raad van State dient de verbodsbepaling inzake het kweken weggelaten te worden uit het ontwerp van besluit wegens gebrek aan rechtsgrond. Enkel nadat eerst artikel 5, §2, eerste lid, van de Dierenwelzijnswet wordt aangevuld, zou het bewuste artikel van het ontworpen besluit doorgang kunnen vinden volgens de Raad van State.

De geconsolideerde versie van artikel 5, §2, eerste lid, van de Dierenwelzijnswet luidt als volgt:

“§2. De Vlaamse Regering stelt, afhankelijk van de aard van de inrichting, van de gehouden diersoorten en van het aantal gehouden dieren, de voorwaarden vast van de erkenning van de in paragraaf 1 bedoelde inrichtingen, met betrekking tot hun aanleg en uitrusting, de hygiëne, veiligheid en identificatie der dieren, het kweken van dieren, evenals de diergeneeskundige controle en begeleiding.”

Op zich lijkt dit ontwerp van decreet niet zo ingrijpend, zegt minister Ben Weyts, maar daarmee wordt de basis gelegd voor: 1) een structurele financiering van de dierenasielen door een correcte vergoeding voor de opvang van in beslag genomen dieren en 2) de regeling tegen de kweek en creatie van rassen die indruisen tegen het dierenwelzijn. De minister denkt bijvoorbeeld aan de foldkatten en dieren met duidelijke misvormingen die eigenlijk aandoeningen zijn die lijden tot gewrichtspijnen, een verkort leven enzovoort. Met aangepaste regelgeving moet daar tegen opgetreden kunnen worden.

2. Algemene bespreking

2.1. Allessia Claes

De N-VA-fractie steunt dit initiatief ten volle, aldus *Allessia Claes*. Het is een stap dichterbij de doelstellingen die de minister in het begin van deze zittingsperiode voorop gesteld heeft: enerzijds Vlaanderen koploper maken inzake dierenwelzijn in de Europese Unie en anderzijds de verdere professionalisering van de Vlaamse dierenasielen.

Deze asielen vangen heel wat dieren op om verschillende redenen, ook in beslag genomen dieren. De rekeningen voor de dierenasielen kunnen daardoor hoog oplopen. Ondanks de inzet van veel vrijwilligers en medewerkers en giften hebben de dierenasielen het financieel niet gemakkelijk. Als de Dienst Dierenwelzijn de taak op zich zal nemen om de kosten terug te vorderen van de eigenaar van het inbeslaggenomen dier, zal een zware last van hun schouders genomen worden. De spreekster hoopt ook dat de terugvordering vlotter zal verlopen. De regeling zal het financiële risico voor de dierenasielen wegnemen. De financiële ondersteuning kunnen ze zeer goed gebruiken. Als de financiële kopzorgen wegvallen zullen de dierenasielen zich meer kunnen ontfermen over het welzijn van de dieren. De spreekster hoopt dat de minister verder werk maakt van de praktische kant van de zaak (zoals de tarieven, het verder plan van aanpak enzovoort) en dat de inwerkingtreding snel plaatsvindt.

2.2. Tinne Rombouts

Tinne Rombouts benadrukt dat de dierenasielen een belangrijk onderdeel vormen van het dierenwelzijnsbeleid. Hopelijk moet zo weinig mogelijk gebruikgemaakt worden van opvang in dierenasielen en worden de opgevangen dieren zo vlug

mogelijk geïntegreerd in normale omstandigheden. Desalniettemin blijven de dierenasielen een belangrijke opvangplek in noodsituaties. Daarom heeft de CD&V-fractie steeds aangedrongen op een zo goed mogelijke ondersteuning van de dierenasielen, structurele ontwikkeling en professionalisering. Daarmee wordt ook het werk gewaardeerd dat van onderuit gegroeid is, vaak door vrijwilligers. Hoe kunnen die vrijwilligers mee ondersteund worden in het realiseren van die doelstelling?

Het ontwerp van decreet legt de basis voor structurele ondersteuning; de uitvoeringsbesluiten zullen er verder vorm aan geven. Het lid kijkt uit naar het verdere debat over de wijze waarop dat in uitvoeringsbesluiten wordt uitgebouwd. Spreiding van de asielen en de verschillende diersoorten zijn elementen die volgens de spreker meegenomen moeten worden. Dat betekent niet dat voor elke diersoort een nabije opvang voorzien moet worden maar wel dat ze ergens terecht kunnen. Er moet misschien bekeken worden hoe de overheid de spreiding van asielen kan stimuleren. Belangrijk is dat de gemeenten worden aangespoord om een verbindingscontract te voorzien, zeker voor bepaalde diersoorten.

De opvang van in beslag genomen dieren, de ondersteuning voor dierenasielen en de financiële consequenties zijn wel in het ontwerp van decreet uitgewerkt. De CD&V-fractie is tevreden met deze regeling. In het verleden heeft het lid reeds de hoop uitgedrukt dat de Dienst Dierenwelzijn al daarnaar zou handelen: dierenasielen vergoeden of in hun plaats optreden om onkosten terug te vorderen. Daarbij moest gerekend worden op de goodwill van de Dienst Dierenwelzijn. Vandaag wordt het met dit ontwerp van decreet duidelijk omschreven en vastgelegd. Dat is een zeer grote ondersteuning voor de dierenasielen en degenen die hun schouders eronder zetten.

Voorts is het belangrijk dat fokkerij en erfelijke aandoeningen die leiden tot pijnen, lijden of verkorting van het leven van het dier, nauwgezet kunnen en worden opgevolgd om zo nodig in te grijpen. De minister kan daarvoor ook op de steun van CD&V-fractie rekenen.

Tinne Rombouts kijkt verder met veel interesse uit naar het debat over de concrete uitwerking van het asielbeleid en de ondersteuning.

2.3. Els Sterckx

Els Sterckx uit ook haar appreciatie voor dit ontwerp van decreet dat financiële zekerheid geeft voor de dierenasielen. Nu krijgen ze zekerheid dat de kosten voor opvang van inbeslaggenomen dieren vergoed worden. Ze moeten geen tijd meer steken in het verhalen en terugvorderen van de kosten bij de eigenaar.

2.4. Stijn Bex

De Groenfractie zal dit ontwerp van decreet ook goedkeuren, zegt *Stijn Bex*. De dierenasielen zullen zich meer kunnen bezig houden met hun kerntaak, en niet met het terugvorderen van de kosten. Het is positief dat ze financiële zekerheid krijgen.

Hij vraagt dat er bij de Dienst Dierenwelzijn werk gemaakt wordt van professionalisering van het terugvorderen van de kosten bij degenen die het dierenleed hebben veroorzaakt. Het kan niet de bedoeling zijn dat de belastingbetaler daarvoor opdraait.

2.5. Gwenny De Vroe

Uiteraard staat de Open Vld-fractie zeer positief ten opzichte van het opzet om te voorzien in een uniforme vergoedingsregeling voor asielen bij de opvang van

inbeslaggenomen dieren, zegt *Gweny De Vroe*. Kan de minister al meer duidelijkheid geven over de concrete bedragen?

De Open Vld-fractie is ook grote voorstander van professionalisering van de dierenasielen; dat is ook in het Vlaamse regeerakkoord opgenomen. Hoe zal de minister de asielen concreet aanmoedigen tot professionalisering? Welke vergoedingen staan er tegenover?

Verwijzend naar het advies van de Raad van State vraagt *Gweny De Vroe* waarom de minister ervoor gekozen heeft om de vergoeding voor de derden (slotenmakers, dierenartsen enzovoort) niet op te nemen.

2.6. Ludwig Vandenhove

Ook *Ludwig Vandenhove* onderschrijft dit ontwerp van decreet. Hij verwijst verder naar zijn uiteenzetting tijdens zijn vraag om uitleg (*Vragen om uitleg* VI.Parl. 2020-21, nr. 1183).

2.7. Antwoord van minister Ben Weyts

De *minister* beaamt dat dit ontwerp van decreet onmiskenbaar een stap vooruit is voor het dierenwelzijn en een waardering voor de dierenasielen die niet langer moeten opdraaien voor de kosten in het kader van de opvang van inbeslaggenomen dieren vanwege verwaarlozing. Vroeger – want ondertussen wordt in de praktijk een andere regeling getroffen – waren de asielen meer de dupe van een inbeslagname dan de eigenaar van de dieren zelf.

In reactie op het amendement nr. 1 (*Parl.St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 544/2) antwoordt de minister dat de ongerustheid dat de Vlaamse Regering zou stil zitten onterecht is. De minister heeft de goedkeuring van het ontwerp van decreet niet afgewacht om al een ontwerp van besluit aan de Vlaamse Regering voor te leggen op 18 december 2020. Het leek de minister evident om de inwerkingtreding ook in het besluit te regelen zodat alles op hetzelfde tijdstip gestroomlijnd kan worden.

Het verhalen van de kosten op de eigenaar betekent zeker een professionalisering. De concrete bedragen voor de vergoeding worden in een ministerieel besluit opgenomen zodat de minister ze indien nodig kan aanpassen aan evoluerende factoren. De tarieven zijn bepaald per diersoort en per dagopvang. Daarbovenop komt een vergoeding voor de verplaatsing. Het dierenasiel in Opglabbeek bijvoorbeeld dat exotische dieren opvangt, moet soms verre afstanden afleggen om dieren – soms met vrachtwagens – op te halen.

De professionalisering van de werking van de dierenasielen zelf is niet vervat in dit ontwerp van decreet maar wel in andere regelgevende stappen die de minister heeft genomen. Hij denkt bijvoorbeeld aan de voorwaarde dat er tenminste één medewerker een opleiding genoten heeft. Het kan gaan om de opleiding die door de Dienst Dierenwelzijn jaarlijks gratis wordt georganiseerd, in samenwerking met de Thomas Morehogeschool. Op die manier verwerven steeds meer asielmedewerkers een diploma. Meer dan 200 medewerkers werden reeds op die manier opgeleid.

3. Artikelsgewijze bespreking

Artikel 1 tot en met 3

Er werden geen opmerkingen geformuleerd.

Artikel 4

Els Sterckx, Klaas Sloomans, Jan Laeremans en Chris Janssens hebben een amendement nr. 1 ingediend dat ertoe strekt artikel 4 te schrappen (*Parl.St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 544/2).

Els Sterckx verduidelijkt dat een decreet normaal gezien in werking treedt tien dagen na publicatie in het Belgisch Staatsblad. In het ontwerp van decreet wordt de inwerkingtreding van artikel 3 afhankelijk gemaakt van een door de Vlaamse Regering nader te bepalen datum. In de toelichting wordt dit gemotiveerd door te stellen dat de afwijking op de gemeenrechtelijke regel vereist is om de Vlaamse Regering toe te laten eerst het vereiste uitvoeringsbesluit op te stellen. Het lid heeft in het besluit van 18 december 2020 gelezen dat het in werking zou treden op 1 februari 2021. De indieners vinden dat het hele decreet best zo snel mogelijk en dus best tien dagen na publicatie in het Belgisch Staatsblad in werking treedt.

4. Stemming

Het amendement nr. 1 bij artikel 4 wordt met 12 stemmen tegen 3 stemmen verworpen.

De artikelen 1 tot en met 4 worden unaniem met 15 stemmen aangenomen.

Het ontwerp van decreet tot wijziging van artikel 5 en 42 van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren wordt met dezelfde stemuitslag aangenomen.

Els AMPE,
voorzitter

Gweny DE VROE,
verslaggever